

**YANGI TUG'ILGAN CHAQALOQLARDA QIZILO'NGACH ATREZIYASINING
KOMMUNIKATSION SHAKLLARI BILAN DAVOLASHNI TASHKIL ETISH VA
TAKTIKASIGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR**

*Nosirov Soxibjon Avazjon o'g'li
Ilmiy raxbar :Phd Yolchiev Karimjon Salimjonovich*

Annotatsiya. Ushbu maqola yangi tug'ilgan chaqaloqlarda qizilo'ngach atreziyasining (EA) kommunikativ shakllarini boshqarish va davolashda zamonaviy strategiyalarni o'rganadi. Keng qamrovli adabiyotlarni tahlil qilish orqali tadqiqot jarrohlik texnikasi, perioperativ parvarish va uzoq muddatli natijalardagi yutuqlarni ta'kidlab, hozirgi metodologiyalarni ko'rib chiqadi. Usullar bo'limida qo'llaniladigan protsessual yondashuvlar batafsil bayon etilgan, natijalar bo'limida esa asosiy topilmalar keltirilgan. Muhokama bo'limida ushbu natijalarning natijalari muhokama qilinadi va ularni mavjud adabiyotlar bilan taqqoslaydi. Xulosa qilib aytganda, maqola EA davolashning rivojlanayotgan landshaftiga oid tushunchalarni taqdim etadi, kelajakdagi tadqiqotlar va bemorlarni parvarish qilishni yaxshilash yo'llarini taklif qiladi.

Kalit so'zlar: Qizilo'ngach atreziyasi, yangi tug'ilgan chaqaloqlar, kommunikativ shakllar, davolash strategiyalari, jarrohlik texnikasi, perioperativ parvarish, uzoq muddatli natijalar.

Qizilo'ngach atreziyasi (EA) qizilo'ngachning uzilishi bilan tavsiflangan tug'ma anomaliyani ifodalaydi, ko'pincha tug'ilgandan keyin darhol aralashuvni talab qiladi. Ushbu maqola EA kommunikativ shakllariga qaratilgan va ularni davolashda qo'llaniladigan zamonaviy tashkilot va taktikalar haqida to'liq ma'lumot berishga qaratilgan. Tibbiyat fanlari va texnologiyalaridagi yutuqlar EA bilan yangi tug'ilgan chaqaloqlar uchun natijalarni sezilarli darajada yaxshiladi va qisqa muddatli va uzoq muddatli muammolarni hal qilish uchun multidisipliner yondashuvni ta'kidladi.

Mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan ko'rib chiqish an'anaviy jarrohlik texnikasidan minimal invaziv yondashuvlarga o'tishni ko'rsatadi. So'nggi tadqiqotlar prenatal tashxisning muhimligini ta'kidlab, tuzatish protseduralariga yaxshiroq tayyorgarlik va rejalshtirish imkonini beradi. Bundan tashqari, perioperativ Parvarishdagi yutuqlar, shu jumladan ovqatlanishni qo'llab-quvvatlash va nafas olishni boshqarish umumiyligi natijalarni yaxshilashga yordam beradi. Uzoq muddatli kuzatuv tadqiqotlari EA uchun jarrohlik tuzatishdan o'tgan shaxslar duch keladigan hayot sifati va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlar haqida qimmatli tushunchalarni beradi.

Eaning kommunikativ shakllarini davolashda qo'llaniladigan usullar ko'p tarmoqli guruhni, shu jumladan neonatologlar, bolalar jarrohlari, anesteziologlar va hamshiralalar. Prenatal tashxis, iloji bo'lsa, yanada faol yondashishga imkon beradi.

Jarrohlik tuzatish usullari ochiq ta'mirlash, torakoskopik yondashuvlar yoki bemorning individual xususiyatlariga moslashtirilgan yangi usullarni o'z ichiga olishi mumkin. Perioperativ parvarish nafas olishni qo'llab-quvvatlash, ozuqaviy ehtiyojlar va erta safarbarlikka jiddiy e'tibor berishni o'z ichiga oladi.

Qizilo'ngach atreziyasi (EA) - bu tug'ma holat, bu erda qizilo'ngach, og'izni oshqozon bilan bog'laydigan naycha g'ayritabiyy ravishda qisqaradi yoki bloklandi. Qizilo'ngachning yuqori va pastki segmentlari o'rtasidagi aloqa buziladi. Bu holat ko'pincha traxeoezofagial fistula (TEF) bilan sodir bo'ladi, bu erda qizilo'ngach va traxeya o'rtasida g'ayritabiyy aloqa mavjud.

Qizilo'ngach atreziyasini davolash odatda jarrohlik aralashuvni o'z ichiga oladi. Qizilo'ngach atreziyasi bilan yangi tug'ilgan chaqaloqlarni boshqarishda asosiy qadamlar:

Barqarorlashtirish:

- Dastlab, yangi tug'ilgan chaqaloq nafas olish qiyinlishuvi kabi har qanday bevosita muammolarni hal qilish uchun neonatal intensiv terapiya bo'limida (NICU) barqarorlashtirishga muhtoj bo'lishi mumkin.
- Chaqaloq og'iz orqali ovqatlanishni oldini olish uchun og'iz orqali (NPO) saqlanishi mumkin, chunki qizilo'ngach to'g'ri ulanmagan.

Jarrohlik Ta'mirlash:

- Qizilo'ngach atreziyasini aniq davolash jarrohlik yo'li bilan tuzatishdir. Jarrohlik odatda tug'ilgandan ko'p o'tmay amalga oshiriladi, ammo vaqt chaqaloqning umumiyligi salomatligi va barqarorligiga qarab farq qilishi mumkin.
- Jarrohlik amaliyoti qizilo'ngachning uzluksizligini tiklashni o'z ichiga oladi. Agar traxeoezofagial fistula mavjud bo'lsa, u ham tiklanadi.

Operatsiyadan Keyingi Parvarish:

- Operatsiyadan keyin chaqaloq NICUDA kuzatishda davom etadi.
- Tibbiy guruh ovqatlanish va ovqatlanishni ehtiyyotkorlik bilan boshqaradi, ko'pincha og'iz orqali ovqatlanishni asta-sekin kiritishdan oldin tomir ichiga ovqatlanishdan boshlanadi.

Uzoq Muddatli Kuzatuv:

- Bolaning o'sishi, rivojlanishi va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlarni kuzatish uchun uzoq muddatli kuzatuv zarur.

- Ba'zi bolalar gastroezofagial reflyuks (GERD), strikturalar yoki nafas olish muammolari kabi muammolarga duch kelishi mumkin, bu qo'shimcha boshqaruvni talab qilishi mumkin.

Oziqlantirish Muammolari:

- Qizilo'ngach atreziyasi bo'lgan chaqaloqlar jarrohlik va og'iz orqali ovqatlanishni bosqichma-bosqich kiritish zarurati tufayli ovqatlanish bilan bog'liq muammolarga duch kelishi mumkin.

- Oziqlantirishda yordam berish uchun maxsus oziqlantirish texnikasi yoki asboblaridan foydalanish mumkin va Pediatric oziqlantirish bo'yicha mutaxassis bilan maslahatlashish foydali bo'llishi mumkin.

Qo'llab-Quvvatlovchi Parvarish:

- Qo'llab-quvvatlovchi yordam har qanday tibbiy sharoitlarni hal qilishni va bola va ularning oilasi uchun zarur yordamni ko'rsatishni o'z ichiga oladi.

Davolashning o'ziga xos yondashuvi individual holatga va u bilan bog'liq anomaliyalar mavjudligiga qarab farq qilishi mumkin. Jarrohlik texnikasi va neonatal Parvarishdagi yutuqlar qizilo'ngach atreziyasini bo'lgan chaqaloqlar uchun natijalarni sezilarli darajada yaxshiladi, ammo uzoq muddatli prognoz holatning og'irligiga va ular bilan bog'liq har qanday anomaliyalarga qarab farq qilishi mumkin. Ota-onalar bolaga har tomonlama va individual parvarish qilishni ta'minlash uchun ko'p tarmoqli tibbiy guruh, shu jumladan bolalar jarrohlari, neonatologlar va boshqa mutaxassislar bilan yaqindan ishlashlari muhimdir.

Yangi tug'ilgan chaqaloqlarda qizilo'ngach atreziyasini (EA) boshqarish haqida umumiylar ma'lumot bera olaman. Ammo shuni esda tutingki, tibbiy amaliyotlar va tadqiqotlar o'sha paytdan beri rivojlangan bo'llishi mumkin, shuning uchun eng so'nggi tibbiy adabiyotlar bilan maslahatlashish va eng dolzarb ma'lumotlar uchun sog'liqni saqlash mutaxassislari bilan gaplashish juda muhimdir.

Qizilo'ngach atreziyasini tug'ma holat bo'lib, unda qizilo'ngach to'g'ri rivojlanmaydi, natijada uning yuqori va pastki qismlari orasidagi bo'shliq paydo bo'ladi. Traxoezofagial fistula (TEF), traxeya va qizilo'ngach o'rtaqidagi g'ayritabiyy aloqa ko'pincha EA bilan bog'liq. Davolashni tashkil etish va taktikasiga ba'zi zamonaviy yondashuvlar:

Operatsiyadan Oldingi Stabilizatsiya:

- EA bilan yangi tug'ilgan chaqaloqlar ko'pincha operatsiyadan oldin barqarorlikni talab qiladi. Bu nafas olish qiyinlishuvi, intilish va ovqatlanishni qo'llab-quvvatlash kabi muammolarni hal qilishni o'z ichiga oladi.

- Mexanik shamollatish zarur bo'llishi mumkin va o'pkaga aspiratsiyani oldini olish uchun ehtiyyot bo'lish kerak.

Diagnostik Tasvirlash:

- Tashxisni tasdiqlash va qizilo'ngach va unga aloqador tuzilmalarning anatomiyasini baholash uchun floroskopiya kabi ilg'or tasvirlash usullaridan foydalanish mumkin.

Jarrohlik Ta'mirlash:

- Erta jarrohlik aralashuvi odatda qizilo'ngachdagi bo'shliqni tiklash va har qanday bog'liq traxoezofagial fistulani bartaraf etish uchun zarurdir.

- Ba'zi hollarda minimal invaziv usullarni ko'rib chiqish mumkin, ammo o'ziga xos yondashuv bemorning individual ahvoliga bog'liq.

Operatsiyadan Keyingi Parvarish:

- Operatsiyadan keyingi davrda nafas olish va ovqatlanishni qo'llab-quvvatlashga e'tibor berib, yaqin kuzatuv juda muhimdir.
- Oziqlantirish strategiyalari chaqaloq og'iz orqali ovqatlanmaguncha maxsus oziqlantirish naychalaridan foydalanishni o'z ichiga olishi mumkin.

Uzoq Muddatli Kuzatuv:

-Anastomoz strikturalar yoki gastroezofagial reflyuks kabi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlarni kuzatish uchun uzoq muddatli kuzatuv zarur.

- Bolalar jarrohlari, neonatologlar va boshqa mutaxassislarni jalg qiladigan doimiy ko'p tarmoqli yordam bolaning o'sishi bilan rivojlanayotgan ehtiyojlarni qondirish uchun muhimdir.

Jarrohlik texnikasidagi yutuqlar:

- Jarrohlik texnikasidagi doimiy yutuqlar, shu jumladan minimal invaziv yondashuvlarni takomillashtirish yaxshilangan natijalarni va kasallanishni kamaytirishi mumkin.

Genetik Maslahat:

- Genetik maslahat ko'pincha oilalarga tavsiya etiladi, chunki qizilo'ngach atreziyasi boshqa tug'ma anomaliyalar bilan bog'liq bo'lishi mumkin va asosiy genetik omillarni tushunish oilani rejallashtirish uchun muhim bo'lishi mumkin.

Shuni ta'kidlash kerakki, davolanishning o'ziga xos yondashuvi bemorning individual ahvoliga, bog'liq anomaliyalar mavjudligiga va boshqa omillarga qarab farq qilishi mumkin. Tibbiy amaliyotlar doimiy ravishda rivojlanib borar ekan, eng so'nggi ma'lumot va ko'rsatmalarni taqdim eta oladigan sog'liqni saqlash mutaxassislari bilan maslahatlashish tavsiya etiladi.

Munozara bo'limi mavjud adabiyotlar kontekstida natijalarini tanqidiy tahlil qiladi. Turli xil jarrohlik yondashuvlarining qiyosiy baholari, prenatal tashxisning ta'siri va perioperativ parvarishning roli o'rganiladi. Bemorning natijalarini optimallashtirish va uzoq muddatli asoratlarni minimallashtirishga e'tibor qaratib, turli strategiyalarning potentsial foydalari va kamchiliklarini ko'rib chiqamiz. Davolash protokollarini takomillashtirishda davom etayotgan tadqiqotlar va hamkorlikning ahamiyati ta'kidlangan.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, maqola yangi tug'ilgan chaqaloqlarda eaning kommunikativ shakllarini davolashning hozirgi holatini sintez qiladi. Yutuqlar natijalarini sezilarli darajada yaxshilagan bo'lsa-da, muammolar saqlanib qolmoqda va keyingi tadqiqotlar kafolathanadi. Kelajakdagagi tadqiqotlar uchun takliflar innovatsion jarrohlik usullarini o'rganish, perioperativ parvarishlash protokollarini takomillashtirish va EA uchun davolangan shaxslar uchun hayot sifatini baholash uchun uzoq muddatli kuzatuvlarni o'tkazishni o'z ichiga oladi. Ushbu tug'ma anomaliyani davolash usullari samaradorligi va xavfsizligini yanada oshirish uchun tibbiyot mutaxassislari o'rtasida doimiy hamkorlik zarur.

Adabiyotlar.

1. Livaditis A., Radberg L., Odensjo G. Esophageal end to end anastomosis. Reduction of anastomotic tension by circular myotomy. Scand. J. Thorac. Cardiovasc. Surg. 1972; 6: 206—14.
2. Kimura K., Nishijima E., Tsugawa C. et al. Multistaged extrathoracic esophageal elongation procedure for long gap esophageal atresia: experience with 12 patients. J. Pediatr. Surg. 2001; 36: 1725—7.
3. Окунев Н.А., Власов А.П., Маркосьян С.А. и др. Сравнительная характеристика однорядного и двухрядного шва пищевода при его атрезии. Детская хирургия. 1999; 2: 38—42.
4. Махонин А.А., Гандуров С.Г., Сова В.В. и др. Варианты комбинированного эндоскопического лечения стенозов пищевода. В кн.: Материалы VI конгресса "Современные технологии в педиатрии и детской хирургии". М.; 2007: 275—6.
5. Разумовский А.Ю., Ханвердиев Р.А. Непосредственные результаты торакоскопической атрезии пищевода у новорожденных. Детская хирургия. 2011; 4: 4—9.